САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИХ СУРГУУЛИЙН ОЮУТНЫ ЧУУЛГАНЫ ДҮРЭМ

1-р зүйл. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Уг дүрмээр Санхүү эдийн засгийн их сургуулийн Оюутны холбоо Төрийн бус байгууллагын ээлжит болон ээлжит бус чуулган зохион байгуулах, сонгуульт албан тушаалтан сонгох сонгуультай холбогдох харилцааг зохицуулна.

2-р зүйл. Чуулганы тухай дүрэм

2.1. Чуулганы тухай дүрэм нь СЭЗИС-ийн Оюутны холбоо төрийн бус байгууллагын үндсэн дүрэмд нийцсэн байна.

3-р зүйл. Чуулганы тов, ирц

- 3.1. Ээлжит чуулган нь хичээлийн улирал бүр нэг удаа хуралдана.
- 3.2. Дээрх 3.1 заасанчлан хаврын болон намрын чуулгантай байна.
- 3.3. Ээлжит чуулганы товыг Оюутны холбооны тэргүүн чуулган хуралдахаас ажлын 10 хоногийн өмнө зарласан байна.
  - 3.3.1.Уг зарласан хугацаа нь ямар нэгэн нийтийг хамарсан үйл ажиллагаатай давхацсан байж болохгүй.
  - 3.3.2.Хэрэв давхацсан тохиолдолд нэн даруй товыг боломжит хугацаанд хойшлуулж зарлана.
- 3.4. Ээлжит бус чуулганыг хамгийн сүүлд чуулганд оролцсон төлөөлөгчдийн 22-оос дээш тооны гишүүдийн саналаар хуралдуулна.
- 3.5. Уг дүрмийн 3.4 заалтыг үндэслэн Оюутны холбооны тэргүүн ээлжит бус чуулганыг ажлын 10 хоногт зарлан хуралдуулна.
- 3.6. Чуулганы төлөөлөгчдийн 2/3 ирц бүрдсэн тохиолдолд чуулганыг хүчинтэйд тооцно.
- 3.7. Чуулганы төлөөлөгчийн ирц нэгэнт бүрдэхгүй болох нь тогтоогдвол чуулган даргалагч чуулганы хуралдааныг боломжит хугацаанд шилжүүлнэ.

4-р зүйл. Чуулганы төлөөлөгч чуулганд ирээгүйгээс үүсэх үр дагавар

- 4.1. Чуулганы төлөөлөгч хүндэтгэн үзэх шалтгаантай тохиолдолд чуулганаас чөлөө авч болно.
- 4.2. Чөлөө авах болсон шалтгаанаа бичгийн хэлбэрээр чуулган эхлэхээс өмнө чуулганы даргалагчид гаргана.
- 4.3. Чуулган даргалагч 4.2 заасны дагуу гаргасан шалтгаан үндэслэлтэй гэж үзвэл чөлөөг олгоно.
- 4.4. Чуулганд хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ирээгүй бол чуулганы төлөөлөгчийн эрх хэмжээг цуцлан дахин төлөөлөгчөөр сонгогдох боломжгүй болно.

5-р зүйл. Хуралдаанд үг хэлэх, санал, дүгнэлт гаргах, асуулт тавих журам

- 5.1. Төлөөлөгч хуралдаанд үг хэлж байр сууриа илэрхийлэх, санал, дүгнэлт гаргах, тайлбар хийх /цаашид "үг хэлэх" гэх/, асуулт асуухдаа дэгийг чанд сахиж дараах журмыг баримтална
  - 5.1.1.Үг хэлэх, асуулт асуухаа урьдчилан мэдэгдэн дараалалд орж чуулган даргалагчаас зөвшөөрөл авах.
  - 5.1.2.Тогтоосон хугацаанд өөрөө үг хэлэх, асуулт асуух, энэхүү эрхээ бусад төлөөлөгчдөд шилжүүлэхгүй байх.
  - 5.1.3. Чуулганы даргалагч зөвшөөрөл өгөөгүй байхад үг хэлэх буюу асуулт тавих, энэхүү эрхээ эдлэхдээ бүдүүлэг үг хэллэг хэрэглэх, бусдыг доромжлох, нэр төрийг нь гутаах, басамжлах, яриаг нь таслах, өмнөөс нь үг хэлэх, өөрийн саналыг дэмжүүлэх буюу

бусдын саналыг үгүйсгэх зорилгоор шахалт үзүүлэх, хүч хэрэглэх зэрэг гишүүний ёс зүйд үл нийцэх үйлдэл гаргахгүй байх.

- 5.1.4. Үг хэлэх хугацаа 3 минутаас илүүгүй байх;
- 5.1.5. Асуулт асуух хугацаа 2 минутаас илүүгүй, нэмэлт асуулт асуух хугацаа 1 минутаас илүүгүй байх бөгөөд нэмэлт хариулт, тайлбар хангалтгүй гэж үзвэл тухайн төлөөлөгчийн саналаар 2 хүртэл удаа тус бүр 1 минутаас илүүгүй хугацаагаар дахин нэмэлт асуулт асууж, тайлбар авах.

6-р зүйл. Чуулганд танилцуулга хийх

- 6.1. Чуулганаар хэлэлцэх асуудал болон сонгуульт албан тушаалд нэр дэвшигчид өөрсдийн мөрийн хөтөлбөрөө танилцуулна.
- 6.2. Чуулганаар хэлэлцэх асуудлыг чуулганы даргын танилцуулснаар асуулт хариулт, тайлбар хэлбэрээр төлөөлөгчид хэлэлцэнэ.
- 6.3. Хэрэв шаардлагатай гэж үзвэл хэлэлцэж байгаа асуудлаар санал хураалт явуулна.
- 6.4. Сонгуульт албан тушаалд нэр дэвшигч мөрийн хөтөлбөрөө танилцуулах хугацаа 6 минутаас ихгүй байна.
- 6.5. Сонгуульт албан тушаалтан танилцуулга хийснээс хойш асуулт асуух хариулт авах хугацаа нэмэлтээр асуулт асуух төлөөлөгч байхгүй гэж үзсэн тохиолдолд дуусгавар болно.

7-р зүйл. Санал хураалт явуулах ерөнхий журам

- 7.1. Хуралдаанаар хэлэлцэж байгаа асуудлыг ил болон нууц санал хураалтаар шийдвэрлэнэ.
- 7.2. Ил санал хураалтыг гар өргөж, эсхүл цахим тоолуураар, нууц санал хураалтыг санал хураах хуудсаар, эсхүл цахим тоолуураар явуулна.
- 7.3. Дүрэмд тусгайлан өөрөөр заагаагүй бол хүчин төгөлдөр Чуулган асуудлын энгийн олонх буюу 1/2-ээс дээш саналаар шийдвэрлэнэ. Санал тэнцсэн тохиолдолд санал асуудлыг дэмжээгүйд тооцно.
- 7.4. Сонгууль нь ээлжит болон нөхөн сонгууль гэсэн хоёр хэлбэртэй байна.
- 7.5. Сонгууль удирдан зохион байгуулах бүтэц бүрэлдэхүүнийг Үндсэн дүрмийн 14-р зүйлд заасанчлан зохион байгуулна.
- 7.6. Ээлжит болон нөхөн сонгуулийг нэг үе шаттайгаар зохион байгуулна.
- 7.7. Сонгуулийн системийн хувьд хамгийн өндөр санал авсан нэр дэвшигчдийг сонгогдсонд тооцох ба тэдгээр нь түдгэлзэх саналаас багагүй байна.
- 7.8. Сонгуулийн хороо үйл ажиллагаандаа дараах зарчмыг баримтална.
  - 7.8.1. Шударга, ил тод
  - 7.8.2. Хараат бус байх
  - 7.8.3. Дүрмийг удиртгал болгох
  - 7.8.4. Тэгш эрхийг хангах
- 7.9. Сонгуулийн хороог даргалагчийн бүрэн эрх
  - 7.9.1.Сонгуулийн хорооны үйл ажиллагааг дурмийн дагуу зохион байгуулна.
  - 7.9.2.Сонгуультай холбоотой үйл ажиллагааны бүх шатанд зааварчилга, үүрэг даалгавар өгөх эрхтэй.
  - 7.9.3. Сонгуультай холбоотой үйл ажиллагааг бүрэн хариуцна.
  - 7.9.4.Сонгуульд нэр дэвшигчдийн санал гомдлыг хүлээн авах, гаргасан санал гомдол нь үндэслэлтэй бол нэн даруй шийдвэрлэх
  - 7.9.5.Сонгуультай холбоотой нэмэлтээр шаардлагатай зүйлсийг оюутны холбооны удирдах албан тушаалтанд мэдэгдэн шийдвэрлүүлэх, гаргуулан авах эрхтэй
  - 7.9.6. Сонгуулийн хорооны гишүүний буруутай үйлдэлд хариуцлага хүлээхгүй
- 7.10. Сонгуулийн хорооны гишүүний бүрэн эрх:
  - 7.10.1. Хороог даргалагчийн зааварчилга, үүрэг даалгаврыг биелүүлж Үндсэн дүрэм, Сонгуулийн тухай дүрмийг бүрэн мөрдөж үйл ажиллагааг зохион байгуулна.
  - 7.10.2. Өөрийн үүрэгт ажлыг гүйцэтгэхтэй холбоотой асуудлыг хорооны даргад мэдэгдэж байх

- 7.11.Сонгуульд нэр дэвшигчид сонгуульт албан тушаалтан сонгох чуулган зарласан өдрөөс эхлэн сонгуулийн хороонд бүртгэл хариуцсан гишүүнд бүртгүүлнэ.
- 7.12. Сонгуульт албан тушаалд /Тэргүүн, Удирдах зөвлөл, Хяналтын зөвлөл/ нэр дэвшигч нь тус албан тушаалын зохицуулалт бүхий дүрмийн шалгуурыг хангасан тохиолдолд нэр дэвших эрхтэй.
- 7.13. Сонгууль албан тушаалд нэр дэвших болзлыг хангаж бүртгүүлсэн цагаас сонгуулийн сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах эрх үүснэ.
- 7.14. Сонгуулийн сурталчилгааны ажил чуулган эхлэх өдөр дуусгавар болно.

8-р зүйл. Чуулган даргалагчийн эрх үүрэг

- 8.1. Чуулганы хуралдааныг удирдан зохион байгуулах эрх гагцхүү /цаашид даргалагч гэх/ оюутны холбооны тэргүүнд байна.
- 8.2. Чуулганы дэгийг сахиулах дээд эрх даргалагчид байна.
- 8.3. Даргалагч Оюутны холбооны холбогдох дүрэм журмын өндөр мэдлэгтэй байна.
- 8.4. Чуулганы товыг тогтоон зарлаж бэлтгэлийг хангах.
- 8.5. Чуулганыг товлосон цагт эхлүүлж дэгийн дагуу зохион байгуулж, зөрчлийг таслан зогсоох.
- 8.6. Саналаа ирүүлсэн дарааллыг баримтлан гишүүдэд асуулт асуух, үг хэлэх зөвшөөрөл өгөх.
- 8.7. Төлөөлөгчдөөс гаргасан саналаар санал хураалт явуулах.
- 8.8. Төлөөлөгчдийн асуултад хариулах, тайлбар хийх зөвшөөрөл өгөх.
- 8.9. Санал хураалт явуулж, дүнг мэдээлэх.
- 8.10. Чуулганы шийдвэрийг хэлбэржүүлэх, ёсчлох ажлыг зохион байгуулах.
- 8.11.Ирц хүрэлцэхүйц байвал хүндэтгэх шалтгаантай гишүүнд чөлөө өгөх.

9-р зүйл. Чуулган байгуулалтын байнгын хороо

- 9.1. Чуулганы төлөөлөгчдийг бүрдүүлэх үйл ажиллагааг чуулган зохион байгуулалтын байнгын хороо хариуцна.
- 9.2. Чуулган зохион байгуулалтын байнгын хорооны гишүүнийг ээлжит чуулганы үеэр танхимаас дэвшүүлж , нээлттэй санал хураалтаар тодруулна.
  - 9.2.1. Чуулган зохион байгуулалтын хороонд өөрөө сайн дураараа болон, бусад төлөөлөгчийн санал болгосноор нэр дэвшүүлнэ.
- 9.3. Чуулган зохион байгуулалтын байнгын хороо 7 гишүүнтэй байна.

10-р зүйл. Чуулганы төлөөлөгчийн бүрэн эрх

- 10.1. Чуулганы төлөөлөгч нь /цаашид төлөөлөгч гэх/ Санхүү Эдийн Засгийн Их сургуулийн нийт оюутны төлөөлөл болж чуулганд оролцоно.
- 10.2. Чуулганы төлөөлөгч нь нийт оюутны элч бөгөөд нийт оюутны ашиг сонирхлыг эрхэмлэн баримтална.
- 10.3. Чуулганы төлөөлөгчийг дараах байдлаар сонгоно.
  - 10.3.1. Оюутны холбооны нийт албан хаагчид чуулганы төлөөлөгчийг өөрийн дотоод хурлын дэгийн дагуу хэлэлцэж нийт 15 төлөөлөгчийг сонгоно.
  - 10.3.2. Клубийг төлөөлөх төлөөлөгчдийн тоо 15 байна. Нийт клубээс төлөөлөгч хэрхэн сонгох тухайг Клубийн зөвлөлийн тухай дүрмээр шийднэ. Энэ дүрмийг Чуулганаас батална.
  - 10.3.3. Нийт тэнхим хөтөлбөрийг төлөөлөх 56 төлөөлөгч байна. Нийт тэнхим хөтөлбөрөөс төлөөлөгч сонгохтой холбоотой харилцааг энэ дүрмийн хавсралтад тусгана.
- 10.4. Чуулганы төлөөлөгчийн бүрэн эрх дараах тохиолдолд дуусгавар болно. Үүнд:
  - 10.4.1. Дараагийн чуулганы төлөөлөгч сонгогдсоноор
  - 10.4.2. Нас барсан.
  - 10.4.3. Сургуулиас хөөгдсөн.
  - 10.4.4. Улирлын болон жилийн чөлөө авсан.
  - 10.4.5. Шүүхээс гэм буруутай нь тогтоогдсон.

- 10.4.6. Өөрийн чөлөөлөгдөх саналаа хүргүүлснийг Чуулган байгуулалтын байнгын хорооноос батлуулсан
- 10.5. Чуулганы төлөөлөгч нь Үндсэн дүрмийн 3.4.4-д заасан ерөнхий шаардлагыг зайлшгүй хангасан байна.
- 10.6. Чуулганы төлөөлөгч нь дараах эрхтэй. Үүнд:
  - 10.6.1. Чуулганд саналын нэг эрхтэй оролцоно.
  - 10.6.2. Оюутны холбооны хөгжлийн бодлого, жилийн төлөвлөгөөнд санал оруулан хэлэлцүүлэх.
  - 10.6.3. Чуулганд үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх. Энэ үед Чуулганы дэгийг баримтална.
  - 10.6.4. Оюутны холбооны үйл ажиллагаа, төлөвлөгөө, тайланд тодруулга авах.
  - 10.6.5. Оюутны холбооны дүрэм, журамд тодруулга авах, түүнийг өөрчлөх санал оруулах.
  - 10.6.6. Чуулганы нийт төлөөлөгчдийн гуравны нэгээс багагүй нь нэгдэн нийлж, Удирдах зөвлөлийн шийдвэрт түр хориг тавих. Энэ үед ээлжит бус Чуулганыг ажлын арав хоног дотор хуралдуулж хоригийг шийдвэрлэх.
- 10.7. Чуулганы төлөөлөгч нь дараах үүрэгтэй. Үүнд:
  - 10.7.1. Оюутны холбооны Үндсэн дүрмийг судалсан байх.
  - 10.7.2. Оюутанд тулгарч байгаа бэрхшээлийн талаар Удирдах зөвлөлд мэдэгдэх.
  - 10.7.3. Хүндэтгэн үзэх шалтгаантай гэж үзсэнээс бусад тохиолдолд Чуулганд идэвх санаачилга гарган оролцох.
  - 10.7.4. Оюутны холбооноос зохион байгуулж буй үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцож, тусалж дэмжих.
  - 10.7.5. Үндсэн дүрэм, бусад дүрэм, журам, хууль, эрх зүйн актыг сахин мөрдөж, Оюутны холбооны эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг баримтлах.

11-р зүйл. Чуулганы дэг зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

- 11.1. Чуулганы төлөөлөгч, чуулган зохион байгуулагч чуулганы дэгийг санаатай болон санаандгүйгээр зөрчсөн тохиолдолд чуулган даргалагч дараах арга хэмжээг шат дараатай авна.
  - 11.1.1. Сануулах
  - 11.1.2. Сануулга авсан төлөөлөгч дахин зөрчил гаргавал үг хэлэх эрхийг хязгаарлах
  - 11.1.3. Удаа дараа зөрчил гаргавал тухайн өдрийн чуулганы үйл ажиллагаанаас гаргах, чуулганы төлөөлөгчийн эрх хэмжээг тур тудгэлзуулнэ.

Чуулганаас сонгогдсон Удирдах зөвлөлийн гишүүд бид үүнийг гэрчлэн гарын үсгээ зурав.